

Kwekerij De Rode Pimpernel

De charme van de nieuwe verfijning

Aan de rand van forensenplaats Roden in Noord Drenthe ligt De Rode Pimpernel. Ver weg voor de mensen uit de Randstad, al komen die evengoed. De kwekerij is een must voor tuinliefhebbers die de platgetreden paden willen verlaten. Er werken bevlogen mensen met een nuchtere instelling en een schat aan kennis van het zelfgekweekte sortiment en de toepassing ervan.

TEKST EN FOTOGRAFIE WIERT NIEUMAN

Een paar jaar geleden was ik in Roden en besloot eens een kijkje te nemen bij deze kwekerij. Ik had de eigenaren ervan al eens gezien op de kwekerijdagen in Bingerden en nu ik in de buurt was, wilde ik wel eens zien waar ze mee bezig waren. Het was rustig die dag en ongestoord kon ik de kwekerij bezichtigen en foto's maken. Ik kocht een *Persicaria* en vertrok weer. Het beeld van die kwekerij met indrukwekkende moederbedden bleef mij voor ogen zweven en zodra ik de naam Roden hoorde, dacht ik weer aan de bijzondere indrukken die ik daar kreeg. Dat moest een vervolg krijgen en dat moest

ik met andere planten- en tuinliefhebbers delen. Dat moment is nu aangebroken!

Joukje Schaap en Jeroen Franssens startten als jonge mensen in 1984, net afgestudeerd aan de Middelbare Tuinbouwschool in Frederiksoord, met een kwekerij in Friesland. Na een tussenstop in Zuidvelde, waar de ruimte ook al snel te klein werd, streken ze in 1999 neer in Roden. Hoewel Drenthe vanouds bekend staat als een provincie van zand, veen en heidevelden is dat in Roden anders. Daar zit op verschillende dieptes leem in de grond en vormt daar ondoordringbare lagen. Sommige delen van de kwekerij, zoals achter in de natuurtuin, zijn in natte perioden moei-

Sanguisorba 'Black Thorn'

Sanguisorba 'Lilac Squirrel'

Sanguisorba menziesii

Gladiolus 'Ruby'

Agastache 'Blue Boa'

Verbena bonariensis, Salvia uliginosa

Salvia 'Amistad'

lijk toegankelijk. Ik was er in zo'n natte periode en mijn schoenen zagen er na afloop van de ontdekkingsstocht dan ook niet meer uit! Maar... wat een schat aan planten, ondanks die nattigheid. Natuurlijk wordt er niet meer, zoals 50 jaar geleden, in de volle grond gekweekt. Alle verkoopplanten staan in potjes op verkoopbedden. Wat dat betreft kun je een kwekerij overal beginnen. De moederplantenbedden, waar de stekken voor de nieuwe productie groeien of waarvan de planten geroid en gescheurd worden, liggen op aangepaste grond. Vanwege de hoge kosten is de grond van de voorbeeldborder niet aangepast en toch stond deze border er in een periode met veel regen schitterend bij. Zou het niet zo zijn dat slechte grond alleen in ons hoofd bestaat en dat bij een juiste keus op iedere grond prachtige planten kunnen groeien? Laten we ons bij de sortimentskeuze niet teveel leiden door wat er op dat moment bloeit en wat ons dus aanspreekt en kijken we misschien te weinig naar welke mogelijkheden onze tuin heeft? Ga eens met Joukje praten, tuinontwerpster met jarenlange plantenpraktijkervaring en ontdekt de verrassende mogelijkheden.

DE NAAM ROEPT BEELDEN OP

De Rode Pimpernel, een klassieker onder de avonturenromans. Maar ook de naam van *Sanguisorba officinalis*, die schitterende vaste plant met haast zwarte bloemen uit onze eigen wilde natuur. Prachtige diepgekleurde bolletjes zwevend boven groene weiden, nostalgie van rijke beemden uit een tijd dat hooiweiden nog vol kruiden stonden.

Sanguisorba is er te kust en te keur bij De Rode Pimpernel. Het totaal aantal soorten en rassen dat daar verkocht wordt schommelt rond de dertig. Jaarlijks komen er bij en vallen er ook weer af die vervangen worden door nog betere. *Sanguisorba officinalis* is al lang niet meer een plant die alleen in juli-augustus bloeit. 'Lum', een van de selecties van Joukje en Jeroen, bloeit al in mei en wordt dan 80 tot 100 centimeter hoog. Hij valt zo in de smaak dat hij ook in Engeland wordt verkocht. Andere selecties van *Sanguisorba officinalis* zijn 'Tully', 'Bommel' en 'Dancing Red', 'Red Spikes', 'Long Tall Red', en 'Noet'. De namen zijn niet kweekrechtelijk beschermd en dat geeft ook de no nonsens mentaliteit van dit bedrijf weer: je vindt een mooie zaailing en gaat die vermeerderen, je geeft die

selectie een naam, maar je kiest ervoor om niet die hele procedure, gepaard met aanzienlijke kosten, te volgen om die naam te beschermen.

GROOT SORTIMENT MET UITSCIHIETERS *Sanguisorba* neemt op de kwekerij een belangrijke plaats in, maar ik zou De Rode Pimpernel tekort doen als ik dat alleen zou vermelden. De nog altijd populaire *Persicaria* is ook in een aantal cultivars verkrijgbaar, waaronder de wat minder wild groeiende en donkerbloemige 'Blackfield'. Grote indruk maken de diverse soorten en cultivars van *Thalictrum*, waaronder de o zo mooie 'Splendide' met een grote massa relatief grote bloemen. Bekend en haast teveel gekweekt en toegepast is *Verbena bonariensis*. Toch ben ik weer onder de indruk wat deze plant kan betekenen in combinatie met andere kleinbloemige planten en met bloemen in een sterk contrasterende kleur. In dat opzicht mag dan ook *Salvia uliginosa* worden genoemd. Dat is een stevige plant met rechtopstaande aren, getooid met hemelsblauwe bloemen. In de nazomer en vroege herfst is het een plant die echt de show steelt. *Verbena hastata* is wat minder bekend dan de eerdergenoemde soort, hij is wat lager en iets minder nadrukkelijk aanwezig, maar ook dit is een plant die de charme van de verfijning uitdraagt. *Rudbeckia* 'Henry Eilers' is een soort met smalle lintbloempjes waardoor de totale bloem een open en elegante uitstraling heeft. Waar je ook kijkt in de moederplantenbedden, het heeft steeds dat luchtige en fijne en dat maakt ook dat contrasterende en soms haast met elkaar vloekende kleuren toch voor een weldadige harmonie zorgen. *Dahlia*, *Gladiolus*, verschillende soorten *Miscanthus* en andere grassen onderstrepen dat beeld.

DE BORDER

Jeroen zorgt voor de kwekerij. Hij heeft hier veel objecten zelf gebouwd en is met recht trots op het eindresultaat, hoewel een grotere en betere ontvangstruimte nog wel op het verlanglijstje staat. Gemeentelijke belemmeringen maken dat vooralsnog niet mogelijk. Gemeentelijke planologen zien blijkbaar nog niet het nut in van kleine kwekerijen die op de rand van bebouwing en landelijk gebied voor ontspanning, werk en schoonheid zorgen. Joukje is ontwerpster. Zij heeft contacten met tuineigenaren en hoveniers in de wijde

Dahlia, Thalictrum

Helenium 'Smokey'

Hibiscus 'Fireball'

Rudbeckia 'Henry Eilers'

Helenium 'Indian Summer'

ontrek. Men kan een ontwerp op maat laten maken, maar ook op de kwekerij advies krijgen. De border, te bereiken via een kleine maar sfeervolle berceau, is een visitekaartje waar men ideeën kan opdoen en waar uitleg over het sortiment en de toepasbaarheid gegeven wordt. De hoogte en de toepassing van vaste planten in deze border is ongeveer de stijl waarin Joukje werkt.

Echinacea is een plant die je zowel op de kwekerij als in de border slechts mondjesmaat aan zult treffen. Er zijn teveel cultivars die de met veel reclame op de markt gebrachte faam niet waarmaken en er zijn eveneens teveel die wanstaltig van vorm en kleur zijn. Die passen niet in het concept van een verfijnde en smaakvolle border zoals zij voor ogen hebben. Jeroen en Joukje gebruiken deze plant graag, maar selecteren in de bestaande rassen naar planten die sterker zijn.

In de herfst vallen in de border twee planten op: *Rudbeckia* 'Goldsturm' en een *Hibiscus*. De *Rudbeckia* staat in volle bloei en de gele kleur spat er al van verre uit. Geel... een kleur die blijkbaar weer mag. Ze beamen dat en zeggen dat er meer vraag komt naar geel en oranje. En om eerlijk te zijn, dat had al veel eerder gemoeten. Wat een feest zo'n klodder geel tussen al die zachte tinten! De *Hibiscus*, vermoedelijk een moscheutos-type, heeft mooi smal roodachtig blad. Jeroen vertrouwt me toe dat hij vaak de knoppen eruit haalt, want als bladplant vindt hij hem prachtig, maar de grote bloemen kunnen hem niet bekoren.

GRASSEN

Ook prairietuinen met veel grassen zijn in. De tuinen van Piet Oudolf of de prairietuinen van Lianne's Siergrassen in De Wilp worden door velen bewonderd. De eigenaren van Rode Pimpernel noemen Piet Oudolf ook als een van hun voorbeelden, maar toch geven ze bewust een iets andere invulling aan hun

ontwerpen. Maar ook hier zijn grassen toegepast om de luchtige sfeer van de beplanting nog eens te onderstrepen en om in de late herfst ook nog voor hoogte en sierlijkheid in de border te zorgen. De tuinen moeten een natuurlijke uitstraling hebben met toch veel kleur en dat vooral ook door de seizoenen heen. Het begrip fijnkweker krijgt hier een nieuwe dimensie.

SFEERELEMENTEN

Waar je ook kijkt in de kwekerij, steeds wordt je oog weer getrokken door het blauwe huisje op palen achter op het perceel. Lang geleden was dit een speelhuisje voor de kinderen, maar toen die daar te groot voor werden heeft Jeroen het verplaatst en een opvallende plek op de kwekerij gegeven. Het is een huisje zonder functie en je zou het daarom een folly kunnen noemen. Sfeerelementen zijn ook de al genoemde berceau en de ontvangstruimte met de verkoopkraam. Met zorg worden bloemstukken en planten op en rond de verkoopkraam uitgesteld en daar staan ook de soorten die op dat moment het mooiste in de tuin zijn. Vanaf het midden van de zomer valt een bord bij de ingang van de kwekerij op: 'Graag eerst kijken, dan pakken'. Ze hebben dat geplaatst omdat er mensen zijn die een plant pakken, bekijken en dan toch terugzetten. Deze planten zijn doorgeworteld; de wortels zitten niet alleen meer in de pot, maar ook in de onderliggende grond. Trek je ze los dan kunnen ze verdrogen of een groeiachterstand krijgen. Ze hebben dan namelijk extra water nodig het ontbreekt aan tijd om deze planten allemaal apart water te geven. Het typeert De Rode Pimpernel: een kleinschalige kwekerij met aandacht voor detail; een losgetrokken, uitdrogende plant valt hen op. Als klanten en bezoekers net dat beetje extra aandacht geven en eerst met de ogen kijken is dat voor de planten, de klanten en de eigenaars tot voordeel. 🌱

Informatie

Kwekerij De Rode Pimpernel
 Hullenweg 16, 9301 ZD Roden
 T + 31 (0) 643 80 00 42 of T + 31 (0) 505 01 93 19
 www.rodepimpernel.nl
 www.tuinontwerp-joukjeschaap.nl
 Geopend van 1 april tot 1 november do-za van 10.00 - 17.00 uur.

Sanguisorba 'Pink Brushes'

Hibiscus 'Fireball'

Verbena hastata

Thalictrum 'Splendide'

Sanguisorba 'Red Thunder'

Phlox 'Utopia'